



Granskning av långsiktig finansiell planering

Revisionsrapport
Östhammars kommun

KPMG AB

2020-06-11

Antal sidor 25

Antal bilagor 1



KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfrågor	4
2.2	Avgränsning	5
2.3	Revisionskriterier	5
2.4	Ansvarig nämnd/styrelse	5
2.5	Projektorganisation	5
2.6	Metod och utgångspunkter	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Organisation och processer för långsiktig finansiell planering	6
3.2	Långsiktig finansiell planering	7
3.3	Coronavirusets / Covid-19:s inverkan på Östhammars kommuns långsiktiga finansiella planering	18
3.4	lakttagelser	19
3.5	Kommentarer	19
4	Svar på revisionsfrågor	21
	Bilaga 1 Metod och utgångspunkter	24

1 Sammanfattning

KPMG har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur kommunen arbetar med sin långsiktiga finansiella planering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunens resultat för 2019 uppgick till 11,2 mkr, vilket är att jämföra med budgeterat resultat på 7,2 mkr och 2018 års resultat på 1,1 mkr. 2019 års resultat innebär att resultatet i förhållande till skatteintäkter, statsbidrag och statlig utjämning uppgick till 0,9 procent. Därmed uppnådde kommunen inte målet om ett resultatöverskott om 2,0 procent av skatteintäkter och statlig utjämning. Under perioden 2015-2019 har kommunen nått målet om resultatöverskott två gånger, 2016 och 2017. Granskningen visar även att kommunens finansiella mål om nettokostnadernas procentuella utveckling i förhållande till skatteintäkter inte uppnåddes vid utgången av 2019.

Av kommunens likviditetspolicy framgår att kommunen har som mål att vara skuldfri. För att nå målet ska lån amorteras när överlikviditet finns. Detta innebär att kommunen behöver ha ett positivt kassaflöde och att investeringar finansieras till 100 procent av kommunens resultat och avskrivningar. Kommunens självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar uppgick under 2019 till 61 procent. Kommunen har under perioden 2015-2019 nått målet om självfinansieringsgrad en gång, 2016.

Granskningen visar att nettokostnaderna beräknas öka mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och statlig utjämning mellan 2020 och 2021. För att undvika ekonomiska problem som flera kommuner i Sverige nyligen erfarit, är det viktigt att kommunen beaktar hur nettokostnaderna förhåller sig till skatteintäkter, generella statsbidrag och statlig utjämning, samt hur framtida projekt bäst ska prioriteras och finansieras. Vi bedömer att kommunen även beaktar dessa ekonomiska problem genom att upprätta prognoser för vård- och skolbehov, vilka ger möjligheter för Östhammars kommun att bedriva skol- och omsorgsverksamhet som möter behov med rätt kapacitet.

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att Östhammars kommun till betydande del bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller långsiktig finansiell planering. Vi bedömer att kommunens organisation delvis skapar tillräckliga förutsättningar för att nå de av fullmäktige beslutade finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning. Vidare ger organisationen förutsättningar i vissa delar hantera den långsiktiga finansiella utvecklingen, dock bör kommunen vara uppmärksam och noga prioritera vilka investeringar som bör göras. I detta arbete är det viktigt att kommunen noga följer de projekt som är beslutade genom att föra diskussioner på politisk nivå med stöd av analyser och kalkyler från tjänstepersoner.

Mot bakgrund av genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Löpande följa och styra nettokostnadernas utveckling mot måluppfyllelse vad gäller god ekonomisk hushållning. Ett av kommunens finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning är resultat på två procent i förhållande till skatteintäkterna (netto).
- Upprätta långsiktiga prognoser över resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser som sträcker sig över en längre tid. Dessa prognoser bör



KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

sträcka sig över en fem- till tioårsperiod och kontinuerligt uppdateras för att få en kontinuitet i den finansiella planeringen.

- Löpande bevaka marknadslägen och konjunkturskiftningar vad gäller mark- och lägenhetspriser framåt i tiden.
- Försöka att utmana sig själva vad gäller den långsiktiga finansiella planeringen för att hitta "rätt" nivå, hur mycket kommunen kan växa och vilka begränsningar som finns. Inom detta bör kommunen också beakta hur kommunen ska agera vid olika typer av scenarier som kan tänkas uppstå.
- Se över den resursfördelningsmodell och tillhörande planeringsverktyg som ligger till grund för budget och treårsplan.
- Se över likviditetspolicyens mål beträffande att vara skuldfri. I praktiken innebär det att kommunen måste ha ett positivt kassaflöde och att nettoinvesteringar finansieras till 100 procent av kommunens resultat och avskrivningar. Enligt vår mening är målet inte realistiskt, då kommunen inte uppfyllt målet sedan 2016 och prognostiserar att målet uppnås först 2023.

2 Bakgrund

Vi har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens långsiktiga finansiella planering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Östhammars kommun står för närvarande inför stora ekonomiska utmaningar. Den demografiska utvecklingen påverkar för övrigt hela kommunsektorn. Det handlar om ökande och förändrade behov inom kommunens kärnverksamheter, främst avseende barn och ungdomar upp till 18 år och äldre personer över 80 år. Det finns dessutom tecken på en annalkande lågkonjunktur vilket kan medföra lägre skatteintäkter.

Kommunen ska även klara att genomföra nödvändiga investeringar samt dessutom sköta och underhålla de kapital-/anläggningstillgångar man för närvarande innehar.

Kommunen har under 2019 fattat beslut om ett större besparingspaket vilket till stora delar kommer att genomföras under 2020.

Revisorerna bedömer att det finns risker kopplat till det som beskrivits ovan och att en granskning således bör göras av kommunens långsiktiga finansiella planering.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med projektet är att granska kommunens långsiktiga finansiella planering.

Inom ramen för det övergripande syftet ska följande frågor besvaras:

- Vilka långtidsprognoser finns över kommunens ekonomi utöver vad som framgår av Årsbudget och Flerårsplan? Fem år? Tio år?
- I de långtidsprognoser som finns, beaktas
 - Befolkningstillväxt?
 - Demografiska förändringar?
 - Skatteintäkter?
 - Pensionskostnader?
 - Ökade behov av omsorg?
 - Behov av investeringar i förskolor, skolor, omsorgsboenden, infrastruktur etc?
 - Försäljning av tillgångar?
 - Upplåning och räntekostnader?
- Hur kommer kommunens balansräkning att se ut om fem år och om tio år?
- Hur utförs fullmäktiges finansiella mål och hur arbetar KS och nämnder för att nå de finansiella målen?
- Hur aktuell är den resursfördelningsmodell som ligger till grund för budget och treårsplan samt hur beaktar modellen kommunens förändringar i demografi?
- Hur ser kommunens finansiella nyckeltal ut i förhållande till jämförbara kommuner?

**KPMG AB**

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

2.2 Avgränsning

Granskningen har riktats in mot specifika områden och förhållanden och hur dessa beaktas i den finansiella planeringen.

Granskningen har avsett förhållandena vid granskningstidpunkten 2020.

2.3 Revisionskriterier

Granskningen har utgått ifrån av fullmäktige fattade beslut rörande mål och uppdrag som berör området. Vidare har vi bedömt om rutinerna uppfyller:

— Kommunallagen 6 kap. 6 §

2.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen har i första hand berört kommunstyrelsen som övergripande ansvarig för kommunens ekonomi.

2.5 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Max Kollberg, revisor, och Anders Petersson, certifierad kommunal yrkesrevisor och uppdragsansvarig.

2.6 Metod och utgångspunkter

För granskningens metod och utgångspunkter, se bilaga 1.

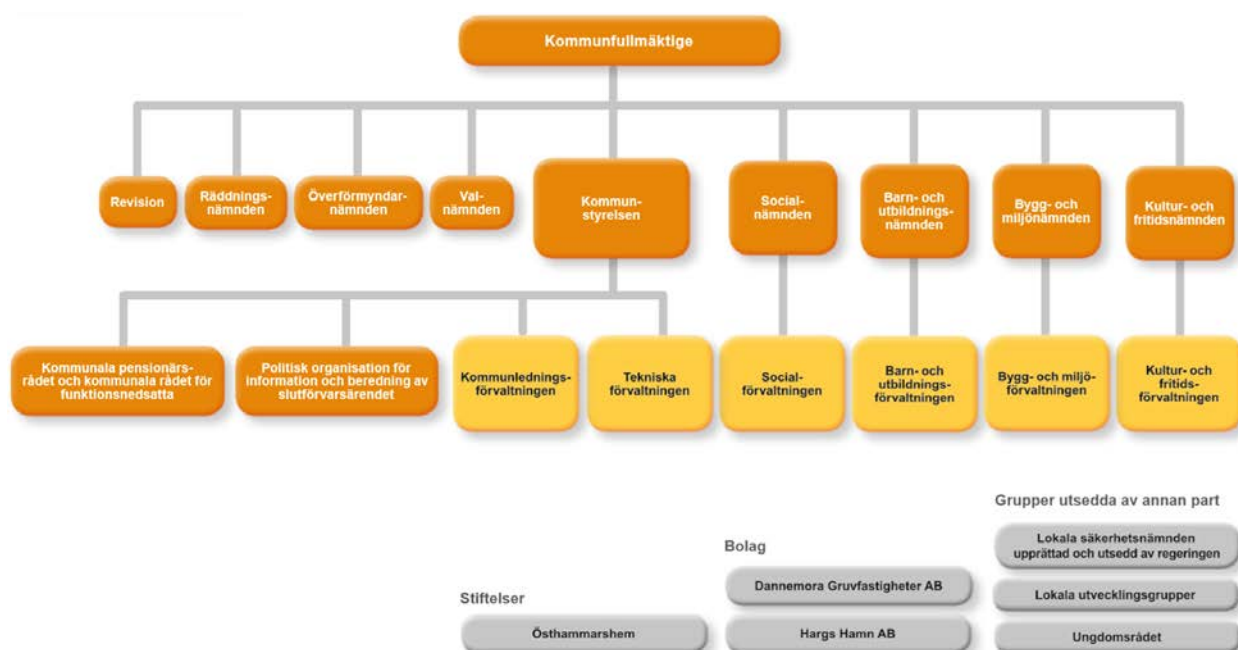
Samtliga intervjuade har fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens innehåll.

Kvalitetssäkring av granskningen och revisionsrapporten har skett i enlighet med KPMGs gällande rutiner.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation och processer för långsiktig finansiell planering

Östhammars kommuns organisation består av nämnder, förvaltningar, stiftelser och bolag. Kommunfullmäktige och de olika nämnderna bär det politiska ansvaret för kommunens verksamheter och styr förvaltningarna. Förvaltningarna består av flera olika kontor eller enheter, där medarbetare arbetar med att genomföra de beslut som tas i kommunfullmäktige och nämnderna. Kommunledningsförvaltningen samordnar, leder, planerar och följer upp kommunens verksamhet.



Figur hämtad från kommunens webbplats

Kommunen introducerade 2018 en ny styrmodell, *Styrhuset*. Enligt uppgift syftar modellen till att ge fullmäktige möjlighet att tydligt prioritera det som kommunen vill förändra, samtidigt som nämnder och styrelser ges fler verktyg att följa sin verksamhet.

Styrmodellen är uppbyggd av tre delar:

- Fyra strategiska inriktningsområden
- Uppdrag
- Analys

Av våra dialoger framgår att kommunen vid tillfället för granskningen arbetar med en ny organisation. Enligt uppgift ska den nya organisationen gälla från 2021.

3.2 Långsiktig finansiell planering

3.2.1 Finansiella mål, budget och likviditet

I syfte att ha god ekonomisk hushållning har Östhammars kommun upprättat följande finansiella mål:

- Resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och statlig utjämning ska på lång sikt uppgå till lägst 2,0 procent. Målvärdet i budget 2020 är 1,9 procent.
- Verksamhetens nettokostnad får inte öka snabbare än ökningen av skatteintäkter och generella bidrag.
- Samtliga nämnder följer budget. Om en nämnd prognostiserar ett underskott/överskott över en procent av tilldelad budgetram, ska kommunstyrelsen skyndsamt underrättas.

Utveckling av nettokostnader, skatter och bidrag samt årets resultat

Område	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Utveckling av skatter och bidrag	2,1 %	2,7 %	3,5 %	3,3 %
Nettokostnadsutveckling	-0,5 %	2,9 %	2,9 %	1,7 %
Årets resultat	25,0 mkr	17,4 mkr	24,5 mkr	46,3 mkr
Årets resultat/skatter och bidrag	1,9 %	1,3 %	1,8 %	3,2 %

Uppgifter från Årsbudget 2020 med flerårsplan 2021-2023

Av kommunens Årsbudget 2020 framgår att kommunen först i slutet av planperioden, år 2023, förväntas nå resultatöverskottsmålet på två procent.

Av tabellen ovan framgår att kommunens nettokostnader till 2021 prognostiseras att öka med 2,9 procent, medan utveckling av skatter och bidrag prognostiseras att öka med 2,7 procent. Således är nettokostnadernas beräknade procentuella ökning mellan 2020 och 2021 större än utvecklingen av skatters och bidrags procentuella ökning.

Under 2020 beräknas kommunens totala nettoinvesteringar uppgå till 215 mkr och kommunen planerar totalt under planperioden 2020-2023 att investera för 730 mkr. För att finansiera pågående investeringar beräknas kommunens långfristiga lån öka med 220 mkr under 2020. Vid utgången av 2023 beräknas skulden uppgå till 880 mkr. I och med ökad låneskuld för kommunen beräknas skattefinansieringsgraden för investeringarna 2020 uppgå till 42 procent, vilket är att jämföra med målet att skattefinansieringsgraden av investeringar ska vara 100 procent. Enligt kommunen kommer målet om skattefinansieringsgrad av investeringar inte att uppnås före 2022.

Nettoinvesteringar

Område	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Nettoinvesteringar	215 mkr	325 mkr	95 mkr	95 mkr
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringar	42 %	26 %	99 %	124 %

Uppgifter från Årsbudget 2020 med flerårsplan 2021-2023

Av kommunens likviditetspolicy framgår att kommunen har som mål att vara skuldfri. För att nå målet ska lån amorteras när överlikviditet finns. Detta innebär att kommunen behöver ha ett positivt kassaflöde och att investeringar finansieras till 100 procent av kommunens resultat och avskrivningar. Policyn gör gällande att när kommunen genomsnittligt minst har 10 mkr i likvida medel, så ska överstigande medel användas till amortering av kommunens skulder. Avstämning och återrapportering ska ske i delårsbokslut och årsbokslut.

Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att kommunens soliditet över en längre period inte försvagas. För att uppnå god ekonomisk hushållning bör kommunens soliditet, inklusive pensionsförpliktelser vara positiv. Tabellen nedan visar att kommunens soliditet enligt balansräkningen 2020-2023 ligger mellan 39 och 44 procent. Kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt för perioden 2020-2023 ligger mellan 11 och 14 procent.

Soliditet

Område	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Soliditet enligt balansräkningen	44 %	39 %	40 %	42 %
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	11 %	11 %	12 %	14 %

Uppgifter från Årsbudget 2020 med flerårsplan 2021-2023

Inför Årsbudget 2020 har kommunen genomfört en känslighetsanalys, vilken visar olika förändringar som påverkar kommunens finansiella situation. Analysen visar bland annat att en procents ränteförändring innebär +/- 4,2 mkr i kostnader / intäkter. Vidare framgår att en skatteintäktsökning med en krona ger 55,2 mkr och en ökad befolkning med 100 personer ger 5,0 mkr i ökade intäkter.

Årsredovisning 2019 och uppfyllelse av finansiella mål

Under granskningen har vi tagit del av kommunens årsredovisning för 2019. Kommunens resultat för 2019 uppgick till 11,2 mkr, vilket är att jämföra med 1,1 mkr

2018. Av årsredovisningen framgår att kommunens resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och statlig utjämning uppgick till 0,9 procent för 2019.

Vidare framgår att verksamhetens nettokostnader ökar i snabbare takt än ökningen av skatteintäkter och generella bidrag. Slutligen framgår att kommunens självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar vid utgången av 2019 uppgick till 61 procent, vilket är att jämföra med målet om att vara skuldfri och därmed ha en självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar om 100 procent. Tabellen nedan visar uppfyllelse av de finansiella målen från 2015 till 2019. Sammanfattningsvis visar tabellen att kommunen i huvudsak inte har uppfyllt sina finansiella mål under perioden 2015-2019.

Det finansiella målet om att samtliga nämnder följer budget redovisas i avsnitt 3.2.2.

Uppfyllelse av finansiella mål					
	2015	2016	2017	2018	2019
Resultatöverskott¹	1,8 %	6,3 %	2,0 %	0,1 %	0,9 %
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	94 %	168,9 %	68 %	46 %	61 %
Verksamhetens nettokostnader av skatteintäkter²	97,8 %	93,6 %	98,1 %	99,9 %	99,1 %

Uppgifter från årsredovisning 2015, 2016, 2017, 2018 och 2019

3.2.2 Kommunens resursfördelningsmodell

Östhammars kommuns styrmodell innebär att kommunfullmäktige, utifrån de strategiska inriktningsområdena, fastställer Årsbudget med treårsplan. Resursfördelningen / rambudgetmodellen utgår från föregående års budget och flerårsplan. Rambudgetarna räknas upp med viss procent för personalkostnader och viss procent för övriga kostnader. Nämnderna begär medel eller beskriver var det finns besparingspotential utefter volymer, demografi eller andra orsaker.

Avseende investeringar erhåller respektive nämnd en ram att förhålla sig till. Tekniska förvaltningen ansvarar för de större investeringarna och arbetar tätt med kommunstyrelsens arbetsutskott för att prioritera och hitta lämplig ambitionsnivå.

Vi har gått igenom kommunens nämnders avvikelser mot budget för 2015-2019. Vår genomgång visar att framförallt kommunstyrelsen och socialnämnden avvikit mot budget under perioden. Kommunstyrelsen har i genomsnitt avvikit med 9,12 mkr per år mot budget och socialnämnden har i genomsnitt avvikit med 20,54 mkr per år mot

¹ Resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och statlig utjämning ska på lång sikt uppgå till lägst 2,0 procent. Målvärdet i budget 2020 är 1,9 procent.

² Verksamheternas nettokostnader får inte öka snabbare än ökningen av skatteintäkter och generella bidrag.

budget. Det är dock värt att notera att socialnämnden under 2019 hade en budget på dryga 487 mkr samt att kommunstyrelsens budget 2019 uppgick till 178 mkr.

Tabellen nedan redovisar kommunstyrelsens, bygg- och miljönämndens, kultur- och fritidsnämndens, barn- och utbildningsnämndens samt socialnämndens avvikelse mot budget (mkr) från 2015 till 2019.

Budgetavvikelse (mkr)					
	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunstyrelsen	2,2	21,4	-1,1	15,4	5,5
Bygg- och miljö-nämnden	1,1	0,5	-1,6	-1,7	-3,3
Kultur- och fritidsnämnden	1,8	1,7	2,6	6,4	3,8
Barn- och utbildningsnämnden	0,5	1,9	0,1	-0,1	-0,1
Socialnämnden	4,0	23,2	-17,7	-48,6	-9,2

Uppgifter från årsredovisning 2015, 2016, 2017, 2018 och 2019

Budgetåret

Kommunens budgetarbete inleds i mars månad. Strax därefter lämnar förvaltningarna in sitt budgetmaterial som sammanställs och presenteras i ordförandegruppen. I april fattar kommunstyrelsens arbetsutskott beslut om preliminär drift- och investeringsbudget samt ekonomisk flerårsplan, som kommuniceras till nämnderna och dessa kan då påbörja arbetet med verksamhetsplaner. I oktober fattar kommunstyrelsen beslut om årsbudgeten, vilken därefter lyfts till fullmäktige för beslut i november.

Med anledning av förändringar i kommunens skatteintäkter samt oförutsedda kostnader med anledning av coronakrisen föreslog kommunstyrelsen den 19 maj 2020 att kommunfullmäktige godkänner förslag till tilläggsbudget 2020 och överlämnar det till nämnderna. Tilläggsbudgeten innebär bland annat utökning av barn- och utbildningsnämndens investeringsbudget 2020, tillskott till socialnämnden för att täcka delar av nämndens prognostiserade underskott samt tillskott till kommunstyrelsen till följd av de åtgärder som kommunen vidtagit till följd av Covid-19 (se avsnitt 3.3). Kommunfullmäktige ska fatta beslut om tilläggsbudgeten i juni 2020.

3.2.3 Prognoser, kartläggningar och planer

Befolkningsprognos

Tabellen nedan visar Östhammars kommuns demografi från 2018 till 2023. Av tabellen framgår att befolkningen i förskoleålder beräknas öka marginellt under perioden. Grundskoleelever beräknas öka mellan 0,5 procent till 2,0 procent under perioden, invånare i gymnasieåldern är relativt oförändrat. Åldersgruppen 65 år och äldre ökar

KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

under perioden mellan 1,3 till 1,9 procent. I detta ingår åldersgruppen 80 år och äldre, vilken beräknas öka mellan 1,7 till 6,8 procent under perioden. Befolkning i arbetsför ålder kommer under perioden att vara relativt oförändrad.

	2018	2019*	2020*	2021*	2022*	2023*
FOLKMÄNGD						
Totalt	22 048	22 212	22 370	22 525	22 679	22 832
Män	11 344	11 424	11 500	11 576	11 651	11 726
Kvinnor	10 704	10 788	10 870	10 949	11 028	11 106
0-5 år	1 439	1 452	1 465	1 447	1 448	1 467
6-15 år	2 346	2 385	2 418	2 467	2 496	2 510
16-18 år	635	661	662	682	706	725
19-64 år	11 717	11 725	11 720	11 721	11 703	11 709
65-79 år	4 449	4 481	4 572	4 640	4 693	4 677
80-w	1 462	1 508	1 533	1 568	1 633	1 744
FOLKMÄNGDSFÖRÄNDRING						
Födda	211	212	216	220	224	227
Döda	248	257	259	261	263	266
Födelsenetto	-37	-45	-43	-41	-39	-39
Flyttningsnetto	159	209	201	196	193	191
Befolkningsförändring	122	164	158	155	154	152
UTDEBITERING						
Kommunen	21,69	21,69	21,69	21,69	21,69	21,69
Landstinget	11,71	11,71	11,71	11,71	11,71	11,71
Kyrkan, snitt	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
TOTALT	33,65	33,65	33,65	33,65	33,65	33,65

* Befolkning utifrån SCB's befolkningsprognos 2019 med 2018 som bas

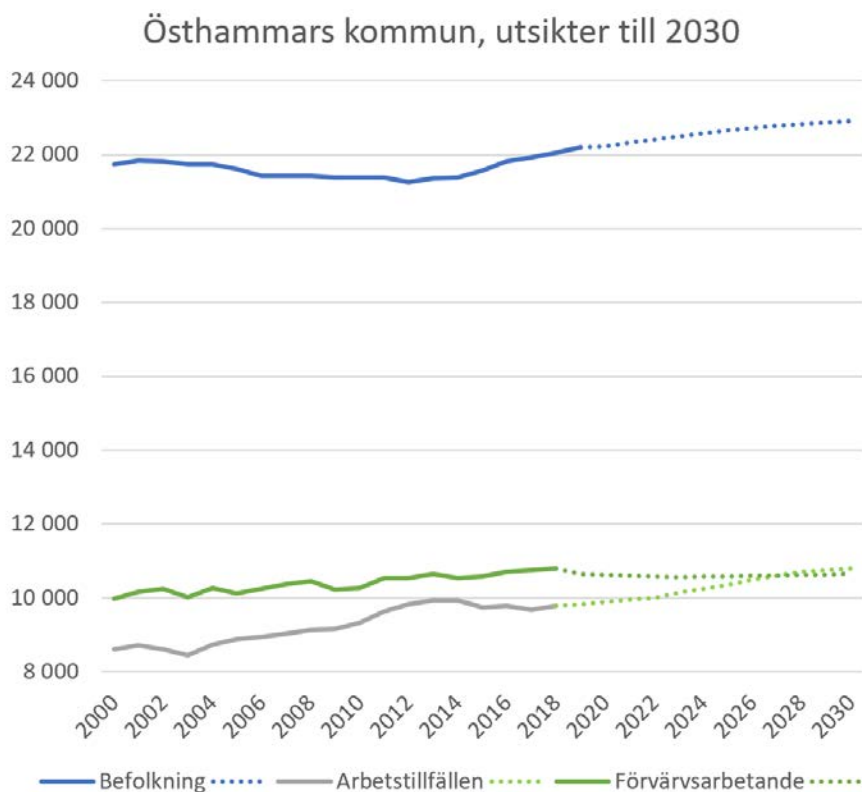
Tabell hämtad från Årsbudget 2020 och flerårsplan 2021-2023

Vi har även tagit del av en befolkningsprognos för Östhammars kommun (SCB Befolkningsprognos för Östhammar och delområden år 2019 – 2039) som sträcker sig från 2009 till 2039. Av prognosen framgår att befolkningen i kommunen uppgick till cirka 22 200 vid utgången av 2019. Vid utgången av 2039 beräknas befolkningen uppgå till 24 400. Prognosen innehåller uppdelning på kommunens olika områden och tar även hänsyn till befolkning i behov av äldreomsorg respektive utbildning.

Kommunen följer, via GIS och Skatteverket, varje månad befolkningsutvecklingen. Inom kommunens ledningsgrupp förs även diskussioner om olika scenarion, till exempel om Östhammars kommun år 2040 har en befolkning på 30 000.

I kommunens tillväxtstrategi går att utläsa en önskad tillväxt på ca 100 invånare per år, vilket i grova drag ligger i linje med SCB:s befolkningsprognos, även om prognosen generellt gör gällande att befolkningstillväxten ligger strax över 100 invånare årligen, åtminstone fram till och med 2030.

Figuren nedan illustrerar kommunens befolkningsutsikter till 2030. Av figuren framgår att antalet förvärvsarbetande kommer vara fler än antalet arbetstillfällen till och med 2027. Efter 2027 prognostiserar kommunen att antalet arbetstillfällen kommer att vara fler än antalet förvärvsarbetande.



Figur hämtad från presentation om Östhammars kommuns demografi

Skatteunderlagsprognos

I kommunens årsbudget 2020 finns en skatte- och bidragsprognos för perioden 2019-2023.

Östhammars kommun erhåller skatteunderlagsprognoser från Sveriges kommuner och regioner (SKR). SKR:s skatteunderlagsprognos sträcker sig över perioden 2019-2026 och gör gällande att skatteunderlaget kommer öka från drygt 1 271 mkr 2019 till cirka 1 595 mkr 2026 (summa intäkter, inklusive avräkning och fastighetsavgift).

Pensionsskuldsberäkning

Vi har tagit del av kommunens pensionsskuldsberäkning från Skandia. Beräkningen sträcker sig från 2019-12-31 till 2024-12-31. Enligt uppgift erhåller kommunen två pensionsskuldsberäkningar per år från Skandia. Av den prognos som vi tagit del av framgår att kommunens totala pensionsskuld vid utgången av 2019 uppgick till 510,3 mkr och att motsvarande skuld beräknas vara 438,5 mkr vid utgången av 2024.

Total pensionsskuld, mnkr

	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2024-12-31
Ansvarsförbindelse	358,7	347,8	336,0	324,5	313,0	301,7
Avsatt till pensioner	23,5	23,1	22,6	22,0	21,0	20,0
Upplupna kostnader	28,5	27,8	28,2	29,3	30,5	31,2
Löneskatt	99,6	96,7	93,8	91,2	88,4	85,6
Summa skuld	510,3	495,5	480,6	467,0	452,9	438,5

KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

Tabell från Skandias pensionsberäkning 2019-12-31

Total pensionskostnad, mnkr

	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2024-12-31
Förändring av pens.avsättning	-0,1	-0,9	-1,2	-1,2	-1,7	-1,7
Pensionsutbetalningar	21,3	21,3	21,1	20,9	21,3	21,4
Premier	45,8	41,8	46,6	47,5	47,3	50,8
Finansiell kostnad	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7
Löneskatt	16,4	15,3	16,3	16,5	16,4	17,3
Summa kostnader	84,2	78,1	83,4	84,3	83,9	88,5

Tabell från Skandias pensionsberäkning 2019-12-31

Lönekartläggning

Under 2019 genomförde kommunen en lönekartläggning som syftade till att kartlägga och analysera kommunens lönepolitik och om det fanns osakliga löneskillnader. Kartläggningen visade bland annat att det fanns samordnare inom olika förvaltningar som hade "mycket olika lönenivå". Inom grupperna samordnare och handläggare hade män högre medellön än kvinnor. Kartläggningen kunde dock inte visa om hela löneskillnaden var skälig.

Kartläggningen utmynnade i en handlingsplan där problem definierades och åtgärder presenterades.

Sammanställningen nedan visar lägsta lön, medellön, korrigerad medellön,³ högsta lön och löneandel.

Sammanställning för samtliga grupper

	Total Lön	Lägsta Lön	Medellön	Korrigerad Medellön	Högsta Lön
Kvinnor	47 814 159	18 551	29 606	29 586	77 109
Män	9 429 249	19 100	32 182	32 095	94 000
Totalt	57 243 408	18 551	30 002	29 964	94 000

	Antal	%	Löneandel %	Anställningstid	Medelålder
Kvinnor	1 615	85	84	18	46
Män	293	15	16	11	45
Totalt	1 908	100	100	17	46

Sammanställning hämtad från Lönekartläggning 2019: Resultat och handlingsplan

Investeringar och anläggningstillgångar

Tabellen nedan är hämtad från kommunens årsbudget 2020 och redovisar kommunens investeringsplan för perioden 2020-2023. Av tabellen framgår att kommunens investeringsbudget kommer att öka mellan 2020 till 2021 till 324,6 mkr, för att därefter minska till 95 mkr år 2022 och 2023.

³ Med korrigerad medellön avses att avvikande lönevärden har tagits bort i uträkningen. Detta görs på grund av att medelvärdet är känsligt inför extrema värden.

KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

Investeringsbudget

NETTOBUDGET PER NÄMND (TKR)	BUDGET 2020	PLAN 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
Kommunstyrelse	201 000	315 900	86 300	86 300
varav kommunledningskontor	2 500	2 500	2 500	2 500
varav teknisk förvaltning	194 000	312 900	83 300	83 300
varav affärsverksamhet Renhållning	4 500	500	500	500
Bygg- och miljönämnd	1 700	200	200	200
Kultur- och fritidsnämnd	1 700	1 700	1 700	1 700
Barn- och utbildningsnämnd	8 500	4 500	4 500	4 500
Socialnämnd	2 300	2 300	2 300	2 300
NETTOINVESTERINGAR KOMMUNEN	215 200	324 600	95 000	95 000

Tabell hämtad från Årsbudget 2020 och flerårsplan 2021-2023

Den relativt omfattande budgeten för tekniska förvaltningen förklaras delvis av stora underhållsinsatser på fastigheter i kommunens regi. I nedanstående tabell återges kostnader för specifika investeringsprojekt.

Investeringsprojekt

STÖRRE INVESTERINGSPROJEKT (TKR)	UTGIFTER TOM 2019	BUDGET 2020	PLAN 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
Nya skolan, Östhammar	105 400	80 000	58 000		
Ny/ombyggnation sporthall Östhammar	3 000	25 000	69 000	15 000	
Ny förskola Östhammar	3 500	15 000	30 000	3 250	
Ny förskola Österbybruk	3 500	33 000	15 000	250	
Utbyggnad Österbyskolan	10 800	20 000	10 000		
Utbyggnad Olandsskolan		500	35 000		
Skolor i Gimo		1 000	35 000		

Tabell hämtad från Årsbudget 2020 och flerårsplan 2021-2023

I våra dialoger framkommer att kommunen befinner sig i en fas där en investerings- och finansieringsplan tas fram. Enligt uppgift ska planen ha ett 10-15-årigt perspektiv.

Av Årsbudget 2020 framgår att summan av kommunens anläggningstillgångar 2020 är budgeterade till 1 722,2 mkr och att kommunen planerar för att motsvarande summa uppgår till 2 027,1 mkr 2023.

Lokalförsörjningsplaner och fastighetsavgifter

I våra dialoger framkommer att kommunen under 2018 initierade ett mer långsiktigt arbete där långsiktiga investeringar planerades och underhållsplaner upprättades med fokus på verksamhetslokaler såsom förskola och skola. Dessa planer benämns i

2020-06-11

kommunen som anläggnings- och lokalförsörjningsplaner. Vid tidpunkten för denna granskning har endast kultur- och fritidsnämnden en antagen anläggnings- och lokalförsörjningsplan. Planen sträcker sig för perioden 2019 till och med 2026 och syftar till att belysa nämndens nutida och framtida anläggningsbehov. Dokumentet är en sammanställning av befintliga lokaler och anläggningar i Östhammars kommun som berör kultur- och fritidsnämndens verksamheter. Syftet med planen är bl.a. att göra kostnadsutvecklingen för anläggningarna mer förutsägbar. För respektive fastighet /anläggning beskrivs befintligt bestånd, framtida behov samt kommande åtgärder, projekt och utredningsuppdrag.

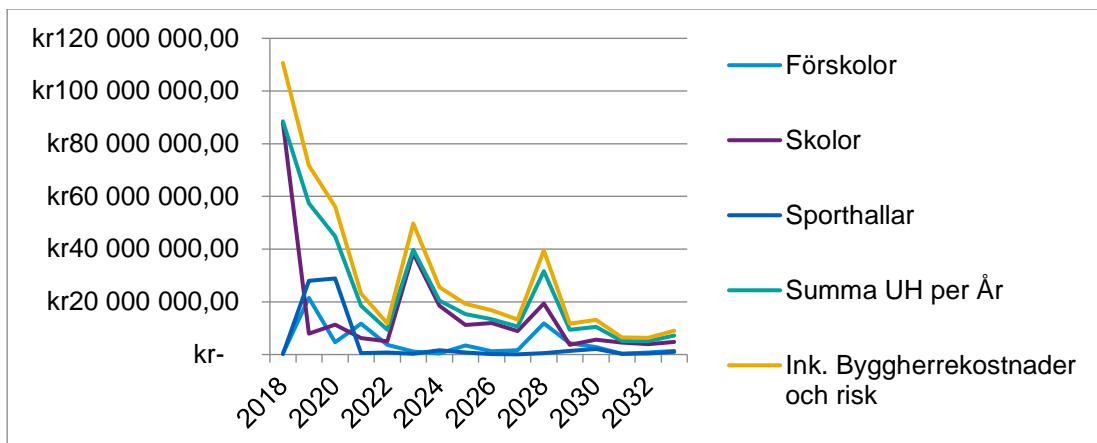
Av Årsbudget 2020 framgår att kommunstyrelsen och tekniska förvaltningen ska intensifiera arbetet med lokalförsörjningsplaner och att planerna ska bli en aktiv del i all planering tillsammans med verksamheterna. Ambitionen är att planerna ska ge en tydligare riktning mot vilka behov kommunen ska sträva mot. Samtidigt ska kommunen utmana det traditionella sättet att tänka kring lokaler: Är det bäst att äga själv eller finns det fördelar med att vara hyresgäst?

Vi har tagit del av barn- och utbildningsnämndens behovsanalys avseende platser i förskola och skola 2019-2040. Förvaltningen arbetar sedan 2016 med en lokalförsörjningsplan för förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Prognoser görs kontinuerligt för samtliga verksamheter, olika tillväxtscenarier diskuteras och befintliga lokaler inventeras. Behovsanalysen revideras årligen inför kommande periods budgetarbete.

Kommunen har även utrett samtliga av kommunens verksamhetsfastigheters skick, vilket har resulterat i underhållsplaner för de fastigheter och anläggningar där kommunen bedriver verksamhet. Enligt uppgift har inventeringen visat på en underhållsskuld om 500 mkr.

För att få bättre uppfattning om kommunens underhållskostnader per år och verksamhetsområde har Gatu- och fastighetskontoret inom Tekniska förvaltningen upprättat en sammanställning för år 2018 till 2033. Diagrammet nedan visar sammanställningen och inkluderar bland annat förskolor, skolor, sporthallar och äldreboenden.

Sammanställning – Östhammars kommuns underhållskostnader 2018-2033



KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

Vi har tagit del av prognos och utfall för kommunens fastighetsavgifter. I prognosen ingår faktiskt utfall och dess förändring 2009-2021. I prognosen ingår även information om utbetalningar från Skatteverket 2008-2020.

Balansräkning

Östhammars kommun har prognostiserade balansräkningar till och med 2023 som framgår av Årsbudget 2020. Av balansräkningen framgår kommunen budgeterade och planerade tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Vi noterar att kommunen beräknar att både tillgångar och skulder kommer att öka från 2020 till 2023.

Balansbudget (mkr)	Bokslut 2018	B. progn 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
TILLGÅNGAR						
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR						
Materiella/immateriella anläggningstillgångar	1 137,2	1 208,6	1 457,9	1 714,6	1 739,7	1 762,8
Finansiella anläggningstillgångar	73,6	73,6	73,6	73,6	73,6	73,6
Summa anläggningstillgångar	1 210,8	1 282,2	1 531,5	1 788,2	1 813,3	1 836,4
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR						
Förråd/exploateringstillgångar	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Kortfristiga fordringar	139,9	139,9	139,9	139,9	139,9	139,9
Kassa och bank	135,1	51,3	50,0	50,0	50,0	50,0
Summa omsättningstillgångar	275,9	192,1	190,8	190,8	190,8	190,8
Summa tillgångar	1 486,7	1 474,2	1 722,2	1 978,9	2 004,0	2 027,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	735,8	732,4	757,4	774,8	799,3	845,7
- varav resultatutjämningsreserv	22,3	22,3	22,3	22,3	22,3	22,3
- varav årets resultat	1,1	-3,4	25,0	17,4	24,5	46,3
AVSÄTTNINGAR						
Avsättningar för pension och likn. förpliktelser	28,3	32,0	33,0	37,0	38,0	39,0
Övriga avsättningar	15,2	15,5	15,8	16,2	16,5	16,9
Summa avsättningar	43,5	47,5	48,8	53,2	54,6	55,9
SKULDER						
Långfristiga skulder	436,2	443,2	664,8	899,7	899,0	874,4
Kortfristiga skulder	271,2	251,2	251,2	251,2	251,2	251,2
Summa skulder	707,4	694,4	916,0	1 150,9	1 150,2	1 125,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 486,7	1 474,2	1 722,2	1 978,9	2 004,0	2 027,1

Tabell hämtad från Årsbudget 2020 och flerårsplan 2021-2023



KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

Kassaflödesanalys

Kring kassaflödesanalys finns det dokumenterat budget 2020 och planer för 2021, 2022 och 2023 i Årsbudget 2020.

Kassaflödesanalys (mkr)	Bokslut 2018	B.progn 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Periodens resultat	1,1	-3,4	25,0	17,4	24,5	46,3
Ökning (+) /minskning (-) av avsättningar	0,4	4,0	1,4	4,4	1,4	1,4
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	62,2	61,0	65,9	67,9	69,9	71,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	63,7	61,7	92,3	89,7	95,8	119,6
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	25,1					
Ökning (-)/minskning (+) förråd mm	36,5					
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder						
Medel från den löpande verksamheten	125,2	61,7	92,3	89,7	95,8	119,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av materiella/immateriella anläggningstillgångar	-156,8	-132,4	-315,2	-324,6	-95,0	-95,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0,0					
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	166,9					
Omfört till omsättningstillgångar (expl.fastighet,tomt)	0,0					
Medel från investeringsverksamheten	10,1	-132,4	-315,2	-324,6	-95,0	-95,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Ökning (+)/minskning (-) av övriga långfristiga skulder	-28,0	7,0	221,6	234,9	-0,8	-24,6
Ökning (-)/minskning (+) av långfristiga fordringar						
Medel från finansieringsverksamheten	-28,0	7,0	221,6	234,9	-0,8	-24,6
ÅRETS KASSAFLÖDE						
Likvida medel vid årets början	99,5	206,9	51,3	50,0	50,0	50,0
Likvida medel vid periodens slut	206,9	51,3	50,0	50,0	50,0	50,0

Tabell hämtad från Årsbudget 2020 och flerårsplan 2021-2023

3.2.4 Finansiella nyckeltal

Vi har gått igenom Östhammars kommuns finansiella profil 2016-2018, en rapport upprättad av KommunForskning i Västsverige (KFi). Rapporten syftar till att analysera kommunerna i Uppsala läns finansiella situation och hur den har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Uppsala län under 2016-2018.

Finansiella nyckeltal

Nyckeltalen redovisas i procent om inget annat anges

	2016		2017		2018	
	Uppsala län	Östhammar	Uppsala län	Östhammar	Uppsala län	Östhammar
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	91,9	88,3	92,9	93,1	96,2	95,0
Avskrivningar/skatteintäkter	3,8	5,3	3,9	5,0	3,5	5,0
Finansnetto/skatteintäkter	0,0	0,2	0,8	-0,1	-0,3	-0,1
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter	95,7	93,7	96,0	98,0	99,5	99,9
Skattefinansieringsgrad av investeringar	171	169	112	68	33	46
Investeringar/verksamhetens nettokostnader	6	7	10	10	10	11
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens bruttokostnader	3,6	5,2	3,3	1,6	0,5	0,1
Årets resultat/verksamhetens bruttokostnader	3,6	5,2	3,3	1,6	0,5	0,1
Genomsnittligt resultat för extraordinära poster under de tre senaste åren/verksamhetens bruttokostnader	1,9	3,4	2,9	2,8	2,5	2,3
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	11	16	13	18	15	19
Finansiella nettotillgångar/verksamhetens bruttokostnader	-19	-32	-19	-24	-24	-29
Kassalikviditet	104	109	103	132	102	101
Primärkommunal skattesats (kr)	21,58	21,69	21,58	21,69	21,58	21,69
Borgensåtagande/verksamhetens bruttokostnader	64	40	70	48	73	49
Budgetavvikelse för nämnderna exklusive kommuncentrala finansiella poster/ verksamhetens bruttokostnader *	1,2	2,7	0,0	-0,8	-1,2	-1,9

Tabell från Östhammars kommuns finansiella profil 2016-2018 från KommunForskning i Västsverige

Av tabellen ovan framgår bland annat att Östhammars kommuns verksamhets nettokostnader av skatteintäkter under 2017 och 2018 är något högre än övriga kommuner i Uppsala län. Vidare framgår att Östhammars kommun under 2016 och 2017 hade en lägre skattefinansieringsgrad av investeringar än övriga kommuner i Uppsala län, men att Östhammars kommun uppvisade en högre skattefinansieringsgrad av investeringar under 2018.

Av KFis rapport framgår även att Östhammars kommun i större utsträckning än andra kommuner i Uppsala län har avvikit mot budget under perioden 2016-2018.

3.3 Coronavirusets / Covid-19:s inverkan på Östhammars kommuns långsiktiga finansiella planering

Onsdagen den 18 mars 2020 beslutade krisledningsnämnden att vara i funktion. Detta innebar att kommunen även aktiverade sin krisledningsstab. Anledningen beskrevs av kommunen vara för att skapa förutsättningar för en effektiv hantering av corona-relaterade frågor samt ha beredskap för olika utmaningar.

Krisledningsnämnden styrs av reglemente för styrelse och nämnder och av plan för ledning och samordning vid samhällsstörning. Nämnden har mandat att överta delar eller hela verksamhetsområden från övriga nämnder, i den utsträckning som nämnden finner nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning. Bland annat får krisledningsnämnden besluta om ekonomiska frågor utanför ram.

Vid sammanträdet den 18 mars 2020 beslutades att krisledningsnämnden tar över följande verksamhetsområde från samtliga nämnder: debiteringar till företag med anledning av taxor, avgifter eller avtal. Krisledningsnämnden beslutade att ge anstånd med betalningar till kommunen från olika företag efter ansökan/anhållan. Anståndet gäller minst tre månader och kan exempelvis avse lokalhyra och betalning för tillstånd och tillsyn. Kommunledningsförvaltningen, lednings- och verksamhetsstöd ekonomi, har i uppdrag att verkställa beslutet.

I slutet av mars 2020 publicerade kommunen på sin webbplats information om kostnadsfri rådgivning till företag i Östhammars kommun. Av informationen framgår att kommunen tillsammans med SKB Näringslivsutveckling AB och Företagarna gått ihop för att hjälpa företagen i kommunen att få del av de ekonomiska stödpaket som Sveriges regering och riksdag beslutad om. Stödet erbjuds i form av en konsultcheck där företagare kan få fyra timmars kostnadsfri rådgivning av professionell expertis. Rådgivningen avser dels information och hjälp att söka stöd från regeringens åtgärdsprogram, dels att ta fram åtgärdsplaner för att klara likviditeten i företaget eller mer långsiktig ekonomisk planering.

3.4 Iakttagelser

I våra dialoger framkommer att Östhammars kommun befinner sig i ett arbete att ta fram en ny kommunorganisation för att kunna möta framtidens rationaliserings- och effektiviseringskrav. I arbetet med en ny kommunorganisation ingår även att ta fram en ny resursfördelningsmodell. Den nya organisationen väntas vara färdig till 2021.

I ekonomiska termer innebär kommunens arbete med rationaliseringar att kommunen har budgeterat besparingar för 5 mkr 2021, 10 mkr 2022 och 15 mkr 2023.

Inom kommunen har diskussion kring investering och skattefinansieringsgraden förts. Enligt uppgift uppgår målet i dagsläget till 100 procent på grund av ett sårbarhetsperspektiv och vad kommunen klarar av. Målet ska, enligt uppgift, diskuteras på nytt när kommunen har antagit en långsiktig investeringsplan för att därmed kunna fastslå vad som är rimligt och hur kommunens investeringsbehov ser ut.

3.5 Kommentarer

Genomgång av väsentliga områden angående den långsiktiga finansiella planeringen har skett ovan. Vår bedömning är att kommunen till betydande del bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller långsiktig finansiell planering. Vi ställer oss positiva till det arbete som vid tillfället bedrivs inom kommunen vad gäller ny organisation, resursfördelningsmodell samt ytterligare långsiktiga finans- och investeringsplaner.

Granskningen visar att nettokostnaderna beräknas öka mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och statlig utjämning mellan 2020 och 2021, samt att nettokostnaderna under andra halvan av 2010-talet har legat högre än övriga kommuner i länet. För att undvika ekonomiska problem som flera kommuner i Sverige nyligen erfarit, är det viktigt att kommunen beaktar hur nettokostnaderna förhåller sig till skatteintäkter, generella statsbidrag och statlig utjämning, samt hur framtida projekt bäst ska prioriteras och finansieras. Vi bedömer att kommunen även beaktar dessa ekonomiska problem genom att upprätta prognoser för vård- och skolbehov, vilka ger möjligheter för



KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

Östhammars kommun att bedriva skol- och omsorgsverksamhet som möter behov med rätt kapacitet.

Vi vill även påpeka att kommunen under perioden 2015-2019 i låg utsträckning har uppfyllt de av fullmäktige beslutade finansiella målen. Kommunen har för två av åren uppfyllt målet om att resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och statlig utjämning ska uppgå till lägst två procent och målvärdet i budget 2020 är 1,9 procent. Under perioden har kommunen nästan uppfyllt målet om att verksamhetens nettokostnader inte får öka snabbare än ökningen av skatteintäkter och generella bidrag.

Av kommunens likviditetspolicy framgår att kommunen har som mål att vara skuldfri. För att nå målet ska lån amorteras när överlikviditet finns. Detta innebär att kommunen behöver ha ett positivt kassaflöde och att investeringar finansieras till 100 procent av kommunens resultat och avskrivningar. Kommunens självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar uppgick under 2019 till 61 procent. Kommunen har under perioden 2015-2019 nått målet om självfinansieringsgrad en gång, 2016.

Vi bedömer att kommunen i större utsträckning bör analysera varför de finansiella målen i så pass låg utsträckning nåtts under de senaste fem åren.

Vidare anser vi, liksom kommunen själva, att det är till fördel att se över den resursfördelningsmodell som i dagsläget ligger till grund för budget och treårsplan. För att möta framtida demografiska utmaningar och klara av att planera verksamheten bör kommunen i större grad utgå från ett behovs- och volymperspektiv.

4 Svar på revisionsfrågor

Vilka långtidsprognoser finns över kommunens ekonomi utöver vad som framgår av Årsbudget och Flerårsplan? Fem år? Tio år?

Utöver de långtidsprognoser som finns i kommunens Årsbudget finns följande prognoser:

- Skatte- och bidragsprognos som sträcker sig till 2026
- Pensionsberäkning till 2024
- Fastighetsavgift prognos och utfall
- Befolkningsprognos fram till 2039
- Behovsanalys för förskole- och skolplatser fram till 2040

I de långtidsprognoser som finns, beaktas:

- **Befolkningstillväxt?**
Ja, kommunen erhåller årligen flera befolkningsprognoser från Statistiska Centralbyrån.
- **Demografiska förändringar?**
Ja, dessa ingår i befolkningsprognosen, med särskilt fokus på demografiska förändringar vad gäller barn och äldre.
- **Skatteintäkter?**
Ja, kommunen har skatte- och bidragsprognoser som sträcker sig från 2019 till 2026. Prognosen är framtagen av SKR.
- **Pensionskostnader?**
Ja, kommunen erhåller pensionsskultsberäkningar två gånger per år från Skandia. Vi har tagit del av en beräkning som sträcker sig från 2019-12-31 till 2024-12-31.
- **Ökade behov av omsorg?**
Ja, i befolkningsprognosen finns prognoser av volymutveckling av befolkning inom åldersspannen vad gäller barnomsorg, skola och äldreomsorg.
- **Behov av investeringar i förskolor, skolor, omsorgsboenden, infrastruktur etc?**
Ja, i de långsiktiga befolkningsprognoser som görs finns en tyngdpunkt på utvecklingen för barn och äldre. Behovsanalysen för förskole- och skolplatser fram tills 2040 är också ett statistiskt underlag för behovet av investeringar. Kommunen följer även befolkningsändringar i kommunens olika områden.
- **Försäljning av tillgångar?**
I granskningen har vi inte tagit del av någon långtidsprognos som beaktar försäljning av tillgångar. Däremot framgår kommunens anläggningstillgångar för perioden 2020-2023 i Årsbudget 2020 och flerårsplan 2021-2023.

2020-06-11

- Upplåning och räntekostnader?

Ja, utifrån kommunens finansiella mål om att vara skuldfri följer kommunen upplåning noggrant. Kommunen beaktar räntekostnader och har bland annat inför årsbudget 2020 genomfört en känslighetsanalys, vilken visar hur en procents ränteförändring påverkar kommunens kostnader och intäkter.

Hur kommer kommunens balansräkning att se ut om fem år och om tio år?

Kommunens balansräkningsplan sträcker sig till och med 2023.

Hur utförs fullmäktiges finansiella mål och hur arbetar KS och nämnder för att nå de finansiella målen?

Kommunstyrelsen och nämnderna utför fullmäktiges finansiella mål avseende årets resultatöverskott i procent av skatteintäkter, statsbidrag och statlig utjämning på lång sikt ska uppgå till lägst 2,0 procent, genom att skapa utrymme inom beslutade budgetramar för att klara tillkommande kostnadsökningar, utöver de som ingår i budget och flerårsplanen 2020-2023.

Hur aktuell är den resursfördelningsmodell som ligger till grund för budget och treårsplan samt hur beaktar modellen kommunens befolkningstillväxt och förändringar i demografi?

Den nuvarande resursfördelningsmodellen bedöms vara aktuell i och med den nuvarande kommunorganisationen. För att möta framtida demografiska utmaningar och klara av att planera verksamheten bör kommunen i större grad utgå från ett behovs- och volymperspektiv.

Hur ser kommunens finansiella nyckeltal ut i förhållande till jämförbara kommuner?

Av KommunForskning i Västsveriges (KFI) rapport om Östhammars kommuns finansiella profil 2016-2018 i jämförelse med övriga kommuner i Uppsala län, framgår att Östhammars kommun under perioden har haft något högre nettokostnader i relation till skatteintäkter. Vidare framgår att Östhammars kommun under 2016 och 2017 har haft en lägre skattefinansieringsgrad av investeringar än övriga kommuner i Uppsala län, men att Östhammars kommun uppvisade en högre skattefinansieringsgrad av investeringar under 2018.

Av KFis rapport framgår även att Östhammars kommun i större utsträckning än andra kommuner i Uppsala län har avvikit mot budget under perioden 2016-2018.



KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

Datum som ovan

KPMG AB

Anders Petersson
Uppdragsansvarig och certifierad
kommunal yrkesrevisor

Max Kollberg
Revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Bilaga 1 Metod och utgångspunkter

Metod

Vår metod har bestått av följande delar:

- Intervjuer med politiker och tjänstepersoner
- Insamling av relevanta dokument
- Insamling av ekonomisk information
- Analyser
- Skriftlig och muntlig avrapportering

Intervjuer har skett med:

- Kommundirektör
- Ekonomichef
- Kommunstyrelsens ordförande
- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Följande dokument har granskats:

- Årsbudget 2020: Flerårsplan 2021-2023
- Likviditetspolicy
- Riktlinjer för ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv
- Befolkningsprognos för Östhammar 2009-2039
- Östhammar kommunfakta 2019
- Delårsrapport 2019-08-31
- Informationsmaterial Östhammars kommuns styrmodell
- Ekonomisk tidplan 2020 plan verksamhet
- Tillväxtstrategi Östhammars kommun 2020
- Handlingsplan: Tillväxtstrategi Östhammars kommun 2020
- Skatte- och bidragsprognos 2020-2024
- Skatte- och bidragsprognos 2020-2026
- Investeringsrapport 2019
- Befolkningsprognos barn- och äldre 2019-2039
- Östhammar finansiell profil (KFI)
- Styrmodell för Östhammar kommun



KPMG AB

Granskning av långsiktig finansiell planering

2020-06-11

- Skandia pensionsberäkning 2019-12-31
- Prognos ort och skolnivå 2019-2040
- Omvärldsbild 2020
- Lönekartläggning 2019
- Fastighetsavgift prognos och utfall – 2021
- Behovsanalys avseende platser i skola och förskola 2019-2040
- Fastighetsavgift prognos och utfall
- Reglemente för kommunstyrelsen
- Krisledningsnämnden sammanträdesprotokoll 2020-03-18
- Årsredovisning 2015, 2016, 2017, 2018 och 2019
- Sammanställning av underhållskostnader per år, samtliga objekt
- Presentation om Östhammars kommuns demografi

Revisionskriterier

- Kommunallagen 6 kap. 6 §